

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉО ЈЕДА ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 30. Августа 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врете
Претплату ваља слаати упутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

ГРАЂАНСТВУ

Према извештајима грађанских комисија, које врше санитарски преглед дворишта, грађанство се врло слабо одазива наредби о одржавању чистоће и дезинфекцији пужника и помијара. Пошто летња топлота још нијепустила а а опасност од колере још није престала, то суд општине вар. Београда, позван тач. 6. чл. 36. закона о општинама понова и то последњи пут

наређује:

- 1.) Да се дворишта одржавају у чистоћи;
- 2.) Да се пужници и помијаре држе и уредно дезинфекују карболом и галицом као прописаним средствима;
- 3.) Да се улице три пут у одређене дане чисте, и
- 4.) Да се коров и травуљина испред и у плацевима, испред кућа на улицама, по двориштима и баштама сече и уништава.

Овом се приликом напомиње грађанству, да ће се са непослушнима поступити по § 326 крив. закона, у вези са расписом г. министра унутрашњих дела од 7. Јула 1886. год. СБр. 3907, а казна је по тој законској одредби до тридесет дана затвора или сто педесет динара у новцу.

Имена свију кажњених изнеће се на јавност преко „Општинских Новина“.

АБр. 9057. Од суда општине вар. Београда, 14. Августа 1892. године.

НАРЕДБА

Општински суд приметно је: да се разни одпатци покупљени са ђубришта, као што су: коске, старе крпе хартије, стакларије и томе подобно носе по свима варошким тржиштима и улицама ради продаје. Како је ово противно санитарским прописима о одржавању чистоће која је један од најбитнијих услова за здравље становништва, то суд општине вар. Београда позван чл. 36. зак. о општинама за одржавање санитарских прописа,

наређује:

да се продаја и куповина ових одпадака може вршити од сада само на друму вишњичком и нигде више.

Ко би противно поступио овој наредби казниће се по § 326. крив. закона.

Од суда општине вар. Београда 20 Августа 1892. г. АБр. 9231.

ПОЗИВ

VII. (београдска) пуков. окр. команда дунав. дивиз. области, на основу наређења команданта дунав. дивиз. области од 6. окт. мес. Бр. 263. позива све резервисте допунског батаљона редовне војска VII. актив. пука Краља Александра I, на 30 дневно вежбање у Пирот с тим да 31. овог мес. непремене у 6 часова из јутра дођу на жељезничку станицу београдску где ће се прозвати и у воз укрцати.

Сваки обавезник понеће собом од куће по једну пољаву храну за три дана, потребну преобуку и војнички билет.

Војници, који се не одазову овом позиву и који не дођу тачно и на време, издржаће дупло вежбање, а они који не дођу са свима онима потребама која морају имати најстрожије казниће се према постојећим закону.

Четовође и водници понеће четне и водне спискове и извршиће презив над својим четама код жељезничке станице, где ће известити официра који са позватом трупом иде.

За време вежбе, обвезници ће се хранити о државном трошку.

Од стране Суда општине вар. Београда 18. Августа 1892. год. АБр. 9073.

ОБЈАВА

Општини београдској потребно је за храну коња пожарне чете и волова 180.000 килограма сена и 30.000 килограма сламе.

Како је одбор општински у седници својој од 17. Августа ове год. решио: да ову набавку изврши општина сама непосредно од произвођача, то суд општине вароши Београда позива сва она лица која имају извесне количине сена и сламе на продају, да поднесу своје понуде са назначењем цене од 10С килограма, када ће се донети решење комисијско о пријему и исплати. Пријаве се предају књиговодству.

Сено мора бити овогодишње, суво, чисто, несме бити коровљиво и буђаво. Тако

исто и слама. А стовариваће се по прегледу и пријему у општински сењаку.

Од Суда општине Београдске 19. Августа 1892 год. СБр. 14577. у Београду.

ОБЪЯНА

Према објави управе водовода Бр. 1723 од 17 Јула т. г. до сада су од управе водовода добили уверење да могу вршити инсталацију водовода по кућама ова лица:

1. Игњат Рудлоф и Нидермајер; Миланова ул. Бр. 2, кући Ивковића.

2. Петар Трпков; Обилићев венац Бр. 22, кућа Андрејевића.

3. Петар Ј. Петровић; Миланова улица Бр. 8, кућа Марка Лека.

4. Ганц и Комп; Кнез Маланова ул. Бр. 58, кућа М. Божићевића.

5. Вилхелм Баганц; Вук-Караџића ул. Бр. 15, кућа В. Радуловића.

Извештавајући о овоме грађанство, управа водовода чини понова пажљивим сопственике кућа на то, да само онима поверавају грађење водовода, који имају уверење од управе водовода да тај посао могу радити. У исто доба управа водовода скреће пажњу сопственицима кућа, да је сваки онај, који се прими у каквој кући водовод да гради, дужан најпре начинити скицу (напрт) како мисли и где водовод да положи, а за тим и детаљан предрачун по што ће тај рад извршити. Кад се инсталатер погоди са сопствеником куће, дужан је инсталатер скицу са предрачуном поднети управи водовода на преглед. Ако управа водовода нађе да цене нису велике, овериће и скицу и предрачун и тек тада ће моћи инсталатер приступити раду.

Кад цео посао изврши дужан је инсталатер о томе известити управу водовода, ради прегледа и испитивања извршеног водовода и пошто му управа водовода изда уверење, да је посао добро извршио, може му сопственик исплатити погођену суму; При погађању треба сопственик увек да тражи од инсталатера, да за извршен посао и за употребљен материјал гарантује бар једну годину дана, као и да је за сву штету, која се услед рђавог материјала и рада зато време покаже, одговоран инсталатер. Ове обавезе, најбоље је, да инста-

латер стави у своје предрачуноу, који ће потписати.

20. Августа 1892 год.

Бр. 2100.

УПРАВА ВОДОВОДА

НАРЕДБА

Како је наступило време, када се на овдашње пијаце у великој мери доноси и продаје *разно јесење воће, зелен и остало лаврће* и како се ови производи од стране грађанства у великој количини купује и троши, услед чега су се почеле гомилати велике гомиле ђубрета по приватним двориштима и прелазити у трулеж, чиме се ствара повољно земљиште за развијање оних честаци, које куже ваздух, те се отуда могу изродити разне заразне болести, то је суд општине београдске, — водећи строго рачуна о здравственом стању својих грађана, а увидевши да концесионари за изношење ђубрета нису у стању да испуњавају услове предвиђене уговором, — раскинуо уговор са овима у намери, да би се слободним извозењем постигла цел, те да се ђубре из варошких дворишта што брже и уредније износи.

Но, да би суд ову своју намеру и у дело привео,

наређује:

Да сваки грађанин редовно износи ђубре из свога дворишта на место које је за то одредио суд општински, тако, како се ђубре неће никад нагомилавати.

Преглед о уредном извршавању ове наредбе, вршиће санитарске комисије које је суд општински одредио за ту цел.

Ко би противно поступио овој наредби казниће се по § 326 крив. зак. у вези са расписом г. министра унутр. дела од 7. Јула 1886. г. СБр. 3907.

Ђубре могу износити како досадашњи концесионари тако и сваки други који би же-

лео, само мора имати за то прописана кола и по такси коју одреди суд општински, а која ће бити прикована на дотичним колима за изношење ђубрета.

Таблице плехане на којима ће бити исписана такса, израдиће суд општински чију ће вредност платити они који би желели ђубре да изнесе.

Сва она лица, која желе да се баве овим послом дужни су се пријавити општинском суду за дозволу.

Од суда општ. вар. Београда 19. Августа 1892. год. АБр. 9041.

ПОЗИВ

Према наређењу VII. пуков. окр. команде од 13. овог месеца Бр. 9174. позивају се сви регрути из ранијих година, обавезници редовне, I и II. позива народне војске који су привремено или стално по чл. 3. ма које тачке правила за оцењивање способности за војну службу ослобођени, да неизоставно од 1. па најдаље до 20. Септембра ове године предстану VII. пук. окр. команда ради супер ревизионог прегледа.

Сваки обавезник понеће собом и уверење о неспособности које је од војне власти добио.

Који од обавезника овом позиву не следује строго ће бити кажњен.

Од стране Суда општине вар. Београда 28. Августа 1892. год. Авр. 9105.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА 62. ВАНРЕДНИ САСТАНАК

17. Августа 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић од одборника бил: г. г. Н. Х. Поповић, М. Јовановић, М. Петровић, Р. Драговић, Д. Гајић, М. Триковић, В. С. Новаковић, Н. Р. Поповић, К. В. Михајловић, В. М. Тодоровић, М. Велизарић, С. Боторић, С. Азриел, Др. М. Т. Лeko, М. М. Ђорђевић, Ј. Ђуровић, С. Вељановић Ђ. Ж. Нешић, М. М. Ворић, Др. П. Поповић, Р. С. Филиповић, Ст. Чађевић, А. Ј. Одавић, М. П. Бончаћ, А. Шток

так живота проведе ту, у дивотним вртovima и прекрасном дворцу своје. *)

Срећни овај случај даде Скендербегу прилике да учини оно, на шта, од самог доласка на престо а због многих спољашних послова, не беше дотле честито ни помишљати могао, т. ј. да обрати за који тренутак поглед и на — тако рећи — унутрашњу политику своје државе. Ослобађање земље и градова од давнашњег непријатеља, бој с Али-пашом, одлазак краљу Владиславу у помоћ, све то бише тако замашни и тако узастопни послови, да се поменути речима не смемо доиста ни најмање зачудити.

Али сад ето настадоше друге прилике, а Скендербег беше и сувише досетљив, да се не би умео њима користовати ваљано.

Из историје је већ и сувише позната ствар, да су женидбе и удадбе један од најчешћих а као да и један од најснажнијих начина, да се државе суседне, па баш и удаљене, споје што чвршћом везом пријатељства, а тиме и моћ њихова да се оснажи. На том се темељу осниваше без сумње и већи део Скендербегова досадашњег успеха, јер и он беше у тесном сродству а с тиме и у великом пријатељству с већином околне

*) Hammer, Hist. de l'empire ottoman, I. стр. 205..

I.

Прочита је записник одборских одлука седнице држане 14. Августа 1892 год. и примљен је без измена.

II.

Како у одборској седници од 14. Августа 1892 год. није био довољан број одборника за решавање нових ствари, то председник износи на поновно решење предлог књиговодства општинског ББр. 2723 о накнадним кредитима за ову 1892. годину.

По саслушању овога одбор је одобрио у свему решење одборско из прошле седнице донето односно накнадних кредита за 1892. год. (КЊБр. 631, ББр. 2723).

III.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 9116 и 9117 и акта VII. пуков окружне команде АБр. 9139, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да му је Ђорђе Имбрија непознат, да је Светозар Лазич доброг владања а средњег имовног стања и да је Алекса Димитријевић доброг владања и сиротног имовног стања.

IV.

Председник износи одбору на мишљење молбе којим се траже уверења о сиротноме стању.

По прочитању тих молби АБр. 9130, 9171, СБр. 14603, 14554, 14459, 14471, одбор је изјавио мишљење, да се суд предходно увери о имовном стању молилаца Марије Бондуљ, Илије Остојића, Марије Ђорђевић, Гавре Шаналића, Јована Младеновића, Јуде Гавријела, па тек онда да им изда тражено уверење.

V.

Председник извештава одбор, да је суд општински решењем својим од 17. Августа 1892. год. АБр. 9120 решио, да цена лебу буде за других петнаест дана месеца Августа о. г. двадесет пара дин. од килограма.

Одбор је примио к знању ово решење судско.

VI.

По прочитању протокола саслушања Живка Трашића ГБр. 1736, одбор је решио, да се от-

и српске и арбанаске властеле. Од пет се стара његових четири бећу већ разудате све за најотменије суседе: Марија за Стевана Црнојевића, Ангелина за Владина Комнена, Влајица за Ст. Балшу. *) Ну најмлађа, Мамица, беше још девојком, а какав добар савезник и пријатељ могао се зацело и њоме лако стећи. То је Скендербег добро знао, па сад ето пође и да оствари давнашњу намеру своју, али на жалост таквим начином, који ће му, као човеку, вечито мрчати име.

Још у самом почетку ове књиге ми смо негде поменули, како је, међу свима породицама арбанаским, без сумње једно од најглавнијих места, и старином и моћи, узимала породица Толија. Бити дакле с таквом породицом у сродственој вези, значило је веома много. Због тога Скендербег и бацаше већ од дужег времена поглед на њу. На несрећу његову, од млађих члапова њених беше жив само Карло Мусаки или

*) Норф, Chroniques gréco-romanes, стр. 533.. За кога је била удата Једа, деспот Мусаки не зна, а ни Хонф неје могао наћи никакву помену о том ни у којем аутентичном документу. Ibid.. Што Барлеције место Влајице даје њу Валши, сумњамо да ће бити истиштије по деспотово казивање, јер је већ и доде доста речено, какав је пицац Барлеције а какав деспот Мусаки. Barl., de Vita etc. lib. I., стр. 29..

ЂУРАЂ КАСТРИОТИЋ СКЕНДЕРБЕГ

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

написао

Никола Вулић

(С једном генеалогском таблицом)

Темат награђен првом видовданском наградом општине београдске.)

мото:

Скендербег је срца Обилића-Бегош.

ГЛАВА ПЕТА

Удадба Мамице, сестре Скендербегове. — Походи Фирува и Мустафа-паше. — Година 1448.

После повратка свог у Арбанију, остатак године 1444. Скендербег проведе у миру. Узрок томе биће са свим појмљив, ако се узме на ум то, да је Мурат, готово одмах после боја на Варни, сит царевања и ратова, и по други пут био оставио престо малолетном сину Мухамеду, па се опет вратио старом уточишту — Магнезији, да оста-

копавање земље у Тројичкој улици уступи Живку Тришићу по један динар и двадесет и осам вара дин. од кубног метра с тим, да земљу односи у доњу Јованову улицу код старе основне школе.

VII.

По прочитању протокола оферталне лицитације СБр. 14604. држане 17. Августа 1892 год. за набавку дрва за огрев суда и основних школа одбор је решио, да се ова лицитација одбаца и друга расписише.

VIII.

На предлог грађевинског одељења општине београдске ГВр. 1744, одбор је решио, овлашћује се председник општине, да на основу судског решења може издати до десет хиљада динара из касе општинске а из партије буџетом одређене на непредвиђене трошкове за грађевинска предузећа која имају циљ да буду предохрана противу колере; а грађевинско одељење да може издавати на ову циљ до две стотине динара.

IX.

По прочитању протокола лицитације ГВр. 1738, држане 14. Августа 1892. год. за кадрмисање Фрушкогорске улице, одбор је решио, да се кадрмисање Фрушкогорске улице уступи Ставри Костићу по цени и то: за коловоз по три дин. и двадесет и пет пара дин. а за тротоар по два динара и четрдесет и шест пара од квадратног метра.

X.

По прочитању протокола лицитације ГВр. 1737. држане 14. Августа 1892. год. за кадрмисање Сарајевске улице одбор је решио, да се кадрмисање Сарајевске улице уступи Ристи Крстићу по цени и то: за коловоз по три дин. и двадесет и шест пара а за тротоар по два динара и тридесет девет и по паре дав. по квадратном метру.

XI.

По прочитању протокола лицитације ГВр. 1740. држане 17. Августа о. г. за откопавање земље у улицама Сарајевској Фрушкогорској и Мостарској, на којој није било ни једног лицитанта, и по прочитању понуда Живка Тришића ГВр. 1740. одбор је, после поименичног гласања,

Мусаки Топија.*) — праунук Ђорђа, брата Карла Великога, — па и он ожењен Занфином (Свином,***) кћери Гина П., из породице Мусака, с којом је шта више имао и двоје деце — Андреју и Јелу. Ну Скендербег беше човек, који моћ и интерес државни претпостављаше сваком човечанском осећају, те с тога, с почетком године 45., раздвоји ово двоје, не обзирући се — како вели деспот — „ни на Бога ни на децу што су они имали“, па ожени Карла поменутом сестром својом — Мамидом.***) Ово, сваког човека недостојно дело, од свих био-

*) Под ова два имена помиње га деспот Мусаки: „...i Signor Musachi Topia vel Carlo Mosachi...“ Hopf, Chron., 298.

**) „Zanfina alias Suina,“ ibid..

***) Без сумње је случајна (а можда и преписачева) погрешка, што се на стр. 302. исте Хофове књиге вели, да је Скендербег дао Мусакију за жену сестру Јелу, јер је деспот двапут пре тога (на стр. 296. и 298.) споменуо Мамиду, а за Јелу, као што смо и напред казали, он и не зна ко јој је био муж (стр. 295.). — Да споменемо узгред и ово: Занфина се после овог бруталног акта Скендербегова удада за Моза Дибранца, унука Аријанига Големог. Hopf, Chroniques etc., стр. 296.. Ну Хаџ је то — као и на више места — схватио по све погрешно, те у свом „Путовање кроз Поречину и т. д.“ на стр. 506. вели изречом, да је Скендербег сестру Мамиду удао за овога Моза, а не за Карла Мусакија. Исту ту погрешку учинио је и Гончевић, али без сумње не сам по Хану, што нас — поред још неких ствари које смо већ поменули и које ћемо и доцније поменути — наводи на мишљење, да он Хофових Хроника неје ни имао у рукама. Ober Albanien, гл. генеалогску таблицу „Кастриоти“.

са 13 гласова против 11 (један није гласао) решио, да се понуда ова одбаца, а друга лицитација не расписује због краткоће времена.

XII.

Председник извештава одбор, да је до сада из фонда регулационог плаћан један чувар месечно по 40 динара, који је чувао споменик на врачару и парк око њега, па како је фонд прешао у општинске руке, то предлаже, да се и даље на рачун овога фонда може један чувар плаћати. Одбор решава, да се из фонда регулационог издаје месечно четрдесет динара за чувара споменика на врачару и парка око њега

XIII.

Одборник, г. Светозар Боторић, пита, да ли је намештена чесма код споменика на врачару према ранијем решењу одборском. Председник одговара, да је предузет посао око намештања ове чесме, око које ће водити бригу чувар, што се из регулационог фонда плаћа.

XIV.

Председник извештава одбор, да је одборско повереништво према решењу одборском од 5 Августа 1892 год. АБр. 8975 прегледало све понуђене куће за стан кварта савамалског и да је нашло да би по општинске интересе најпробитачније било, да се кући кућа масе п.к. Сретена Далића и у њу смести квартал савамалски.

По саслушању овога одбор је одлучио, да одборски повереници г. г. Стеван Чађевић, Др. Павао Поповић, Мата Јовановић, и Т. Селесковић прегледају и поднесу своје мишљење одбору на решење односно куповине куће масе пок. Стевана Далића.

XV.

На предлог председника општине АБр. 9187. одбор је решио, да се за општинске позорнице набави 60 револвера са прибором и муницијом и да се за то може издати хиљаду пет стотина тридесет дин. из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове.

XVI.

На предлог одборника, г. Раденка Драговића, одбор је одлучио, да се у првој идућој одбор-

графа Скендербегових помиње само деспот Мусаки у свом рукопису „Historia della casa Musachia“ ну у овом случају његова реч и јесте најважнија и њему треба веровати без устезања, јер му је Занфина била рођеном сестром.†)

Остаје нам сад овде да рашчистимо још само једно, истина мало, али ипак веома важно питање. Проф. Хоф, у својим генеалогским таблицама (на стр. 532. и 533.) вели, да је удадба Мамичина била године 44. На против, стари биографи стављају је у год 45., а безимени писац још и у јануар месец (26). Ну испитавши ствар дубље, ми се, мислимо, не ћемо ни мало преварити, ако узмемо, да Хоф у својим таблицама вели са свим исто што и безимени писац у својој биографији, т. ј. да је удадба Мамичина била год. 45.. Разлога, који нас наведоше на то мишљење, ево у потоњим речима.

Докуменат о удадби Мамичиној, који је нашао проф. Хоф и по коме он једино и говори о тој ствари у својим „грчко-римским Хроникама“, носи на себи као датум без сумње само годину (1444.), а не и месец или чак и дан, јер се не може ни за-

†) Hopf, Chroniques etc. стр. 532..

свој седници решава о ноћним стражарима и о предлогу: на који начин да се врши подивање улица.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Општина београдска издаваће путем јавне лицитације следећа непокретна добра набавке и разна права, и то:

1. Септембра 1892. год.

Плац постојећи у оvd. вароши више чесме кнегиње Љубице за време од 1. Новембра ове до 1. Новембра 1893. год.

2. Септембра 1892. год.

Њиву до Убанлића винограда за време од 1. Новембра 1892. год. до 1. Новембра 1895. год.

3. Септембра 1892. год.

Права на наплату таксе за фијакериске станице за време од 1. Јануара до 31. Децембра 1893. год.

Ове лицитације држаће се у рачуноводству суда општине вароши Београда.

Услове сваке од ових лицитација могу се видети у рачуноводству до дана лицитације сваког радног дана за време канцеласко а и на сам дан лицитације.

Од суда општине вар. Београда 3. Августа 1892. год. СБр. 14018.

Одбор општине Београдске у седници својој од 20 Августа ове године решио је: да се држана офертална лицитација на дан 17. Августа ове године, за набавку 700 метарских хвати дрва, за огрев општ. суда и основних школа одбаца и друга расписише.

Према овоме решењу суд општине Београдске објављује да ће на дан 4. Септем-

мислити, да такав научник какав је Хоф, не би и то навео, да је доиста било на њему. Међутим Млечићи су чудно бројали време. Последњи месец у години не беше код њих као код нас декембар, већ фебруар.**) Према томе њихов, рецимо, датум „јануар год. 1444.“ оставити и код нас исто тако, била би велика погрешка: уназидили бисмо догађај о коме говоримо за читаву годину. Код нас њихов јануар и фебруар год. 44. били би јануар и фебруар год. 45.. Ако сад узмемо да је докуменат Хофов носио годину по млетачком бројању — а то не би било немогућно баш кад би он био и арбанаски†), јер су Арбанаси од Млечића, као од најближих суседа, од којих беху попримали и сву осталу културу, могли примити и тај начин бројања, — и да је удадба Мамичина, — како вели безимени писац — била доиста јануара месеца, онда би већ и самим тим постављено питање било коначно решено: знали бисмо т. ј. поуздано, да је у Бијемјија поменути

*) Biemmi G., Istoria, стр. 84..

**) Književnik, časopis za jezik i povjest hrvatsku i srbsku. Godina druga. Zagreb 1865. Оцена С. Љубића Шафарикова издава „Acta Archivi Veneti.“

†) Хоф је, да кажемо још једанпут, учинио велику погрешку што неје наштампав и све документе, из којих је попривао грађу за своје „Хронике“.

бра ове године држати другу оферталну лицитацију за набавку горње количине дрва, позивајући све оне који се жале ове набавке примити да поднесу своје оферте у којима ће бити тачно означено: да пристају општини изложеној количину дрва по условима набавити и предати, са назначењем цене за кубни метар, са предајом где општина место одреди.

Сваки понуђач пре нешто оферат преда дужан је потписати општинске услове, се назначењем, да их је прочитао и да по њима лицитира.

Кауција се са офергом у 1800 динара за српске грађане, а за стране поданике 3600 динара у готову повцу или вредећим државним харгијама предаје на сам дан лицитације депозитару члану суда г. Јоци Илићу.

Услови могу се видети сваког радног дана за време канцелариско а и на сам дан лицитаје у књиговодству општ. суда.

Од суда општ. Београдске 21. Августа 1892. год. СБр. 14604.

РЕДОВНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
(по стеногр. вешкама)

Држан 13. Јула 1892. године.

Председник. Отварам седницу и молим вас да чујете протокол прошлог састанка. (Секретар прочита Прима се.)

Коста Б. Мијаиловић. Дали су концесионари за изношење ђубрета, ослобођени од таксе трошаринске?

Председник. Јесу. Ја сам то наредио.

Коста Б. Мијаиловић. Ја мислим да би онда требало ослободити од тога и механиције, јер и они износе ђубре из својих авлија да би варош била чистија.

Председник. Нека ми се јаве па ћу и њих ослободити (чује се: баш добро! тако и треба.

удадба добро стављена у год. 45., а с тиме и да је наш навод по њему оправдан.

Али сад да се вратимо опет току самих догађаја, који се за овим десеше и да их пређемо летимце до оних, за које имамо доста поузданих докумената.

Мир, који Арбанији донесе одлазак Муратов у Магнезију, не потраја ни из далека онако дуго, како се сваки и с доста разлога надао и могао надати. Једва прође два месеца†) откад се искусни султан предаде слатком левентовању, а у Једрену букну неки јаничарски метежи и почине по граду таквих покура, да се било бојати страшних последица. На позив својих присталица, великог везира Халила и беглербегџа Узгура и Исакпаше, који познаваху врло добро његову велику искусност, Мурат одмах похита некадашњој престоници својој и брзо угуши буну, која се беше распламтела свом сибином својом.

Ну дошавши и по трећи пут на престо, њему се више не силажаше с њега. Мухамед отиде у Магнезију, Халил добије пре-

Др. Марко Лeko. Пре нешто пређемо на дневни ред, молим г. Председника да нам каже зашто једно купатило на Сави још стоји на оном месту, које одбор није одобрио. Хтео би да знам каква је то сила, која може да пркоси одлукама одбора беогр. општине.

Председник. Господа одборници ће се сетити да смо ми одобрили били да иличари могу наместити купатила ниже к ђумруку док је вода велика а кад опадне да их врате на одређена им места одбором. Како је вода опала ми смо наредили и Нестор Миловановић је послушао те је илицу преместио али сопственик „Оријента“ то није учинио него је се жалио против наредбе општинског суда управи али је управа од била жалбу. Ја сам предузео све да они или по наредби раде, или се казне, а догле сам им забранио да раде.

А. Одавић. Ја налазим да је добро урађено што није допуштено да овај ради на месту које није одређено за купање.

Др. Марко Лeko. Задовољан сам с одговором г. Председника, видим да је урађено све, што се могло урадити. Молим да ме сад о још једном предмету саслушате

Концесионар за електрично осветлење почео је по вароши да подиже неке баљване за сировод жице за електрично осветлење. Свакоме то пада у очи и нико не може да одобри подизање тих страшила по вароши. Надзорне комисије за електрично осветлење дужност је да води рачуна о томе раду али како од чланова комисије нема у месту никога осем г. Ђоке Станојевића те мислим да би се у овако ванредној прилици могла комисија допунити с још два члана, нпр. г. Одавићем и Селесковићем, па да се на време предузме све што је нужно и што се према уговору може предузети, те да се спречи подизање оних накарада по вароши.

Председник. Мени су се доиста жалили грађани на ово и молили су да се ови спроводници замене згоднијима; питали ме што се ови намештају? Ја сам им изјављивао да концесионар има права по уговору да употреби подземне или надземне сироводнике, ако ово последње не би било опасно по саобраћај. С тога и ја налазим да над-

ђашњи свој утецај место Саганос-паше, који буде одаслан у Балибезри†), и све пође по старом. Први поглед Муратов паде сад на јужну страну Балк. полуострва, па се од ње, до смрти му, више и не одвоји. А ту беше и Арбанија с неустрашивим својим Скендербегом, с којим он имађаше да рашчисти старе рачуне и због погибије Алипашине и због оног његова непријатељскога смера пре битке на Варни. И тако, само на неколико месеци по доласку своме на престо, он већ беше тврдо решио да опет покуша срећу с тим старим непријатељем и да му се освети за обе нанесене увреде. Ну осим тих личних побуда у тој одлуци његовој, без икакве сумње имале су доста утецаја и жалбе нашега деспота Турђа, кога је свакако много пекла штета, што му је беше нанео после битке на Варни Скендербег, враћајући се натраг својој држави.†)

Али успех турскога оружја и сад не би ни мало бољи по први пут под Али-пашом. На Арбанију навале год. 45. и 46. узастопце два најбоља вођа турска — македонски Фи-

зорна комисија треба да размисли о овоме. Што се тиче одређења нових чланова у одбор, ја држим да то није потребно јер су г. г. Др. Лeko и Станојевић ту. Ја ћу лавле позвати надзорну комисију, да она узме то у оцену и види могу ли остати ти спроводници или не? (чује се примамо то но да се у комисију одреди и г. Селесковић) Примам да и то буде.

Филип Васиљевић. Зашто је се стало с оним ковањем код „два бела голуба“.

Председник. Један од сопственика жалио је се што се пивелација тако врши да његово имање, које је он подигао по претходној дозволи општинској, добија сад други положај. Услед те жалбе ова је ствар упућена на оцену комисији која се тим питањима бави.

А. Одавић. Ја мислим да би та комисија требала да се пожури с овим јер је ова улица раскопана и треба што пре то питање да се реши.

Т. Селесковић. Комисија је свршила свој рад и ствар је о овоме пред г. Министром Грађевина.

А. Одавић. Ја бих молио да се понови молба на г. Мин. Грађевина да брже реши ово питање. (учиниће се).

Мијаило Борђевић. Зграда Кујунџићева порушена је и оне рушевине још и данас стоје не дигнуте. За што?

Председник. То је имање под масом. Имало је се ваздан муке око тога да се та рушевина подигне али је напослетку остало на томе да општинска власт то изврши и исплати па накнади из масе. Сад је ствар на извршењу код палилулског одељка. Сад молим вас да чујете о уверењима (Секретар прочита молбе појединаца.

Сад изволте чути лицитације. Прва је лицитација за грађење калдрме у кожарској улици (Секретар прочита. Одобрава се).

Друга је о грађењу канала у бари „Венецији“ (Секретар прочита). (Одобрава се).

Прошле седнице одобрено је да се она места у бари „Венецији“ послу земљом која би могла бити легло заразе. Ради тога ево се предлаже одкопавање Чардаклине улице које ће коштати 1800 дин. (чита) Ја вас молим да одобрите да се то може

руз††) и храбри Мустафа паша, први, — како вели безимени писац — 10. октобра с девет хиљада, а други 17. септембра с десет хиљада, и оба бише до поге потучени, тако да им и самима једва осташе главе на раменима.

Сломљен тим узастопним и страшним погибијама, Мурат не смеде више ни помишљати на какав успешан нов поход и одлучи да остави Арбанију на миру све до боље прилике. И доиста, ми га од ове последње погибије на готово за читаве две године не видимо више ни једанпут на тој страни.

Ну Скендербегу као да ни сада не беше суђено да проживи које време на миру Мишицом и храброшћу својом застрашивши Турчина толико, да се више не смеђаше надати никаком успеху, он се зарати с онима с којима можда никад неје ни помишљао да ће некад доћи до сукоба. Тај нови непријатељ били — су Млечићи, ти лукави и лакоми Латини, који се не могу похвалити да су увек живели на миру ма и с једним од околних владалаца.

††) Гл. Hammer, Hist. и т. д., стр. 113. и 251. прим. 1.. Стари га биографи Скендербегови зову Ферисом, али смо ми мислили да је боље задржати оно име, што му дају турски извори.

†) Hammer, Hist. de l'empire ottoman, t. I., стр. 175. прим. 1.

††) ibid., стр. 205..

†) Десиот Турђа.

радити (Одобрава се) Сад вас молим да чујете извешће о одређењу оса.

Шеф инжењер прочита извешће о одређењу оса у Вознесенској улици и у другој улици паралелној с Душановом.

Председник. Ова последња, то је она улица, ради које је одбор слао нарочита 3 члана (Капетановића Мату Јовановића и Чађевића) те да се на лицу места увере о стању и предложе шта треба. Ово је учињено нарочито с тога што је комисија за регулисање вароши предложила да се измени ширина улице што није могао одбор да одобри без ближих обавештаја, тим пре што је један грађанин почео да зида кућу и изишао ван линије те је требало с уређењем те улице свршити.

А. Одивик. Да ли је и г Чађевић ишао на лице места?

Председник. Непознато ми је јер ми није комисија поднела извешће него је оставила да усмено реферирше. Но пошто нема ни једнога члана у седници, ја мислим да ово одложимо за други пут. (чује се: али да поднесу писмени извештај).

Сад има да се реши по предлогу г. Соломона о награди оних чланова комисије који су се бавили претходним питањима око истраживања воде за варош Београд. То је, као што знате, друга комисија, а не ова која је руководила израду водовода. Ова прва комисија имала је за задаћу да проучи околину Београда и каже од куда би се имала варош снабдети водом. Тим је се послом бавила комисија годину и по дана у мокорлушкој долини копајући бунаре и испитујући снагу воде. За тим по препоруци текормсије узет је Смрекер и под његовом упавом чинила је комисија истраживање воде и по другим странама на 20 километара од Београда и задржала се на тако званим „белим водама“. Ту је чинила највеће испитивање за то, што је ту наишла на највећу количину воде. Кад је комисија свршила испитивање и поднела предлог одакле да се узме вода, и кад је примљено да се узме с „белих вода“ — онда је комисија била готова са својом задаћом и у једној одборској седници, на предлог неких одборника, решено је: да чланови комисије који су тај посао обављали без награде, до-

бију награду из партије за водовод. Но сами чланови комисије, који су тада били у седници изјавили су: да они не траже да им се изда награда док се боље не види на чему су они радили и око чега су толико времена пробавили

И како је сад водовод већ свршена ствар, на реду је, мислим, да се реши и питање о њиховој награди. С тога је г. Соломон и изнео овај предлог, који се сад пред вас износи на решење (чује се: који су били чланови комисије?) о томе је раду и о члановима комисије поднесен нарочити извештај засебно штампан, који ви имате у рукама.

Марко Велизарик. Кад је та комисија изабрана била, решено је да се њеним члановима да награда према труду који су положили, али пошто посао сврше. Пошто су они заиста много радили и кад су последњи свој извештај о раду поднели па престали дејствовати, а то је било када је изабрана комисија за извршење водовода, онда сам ја, на основу закључка: да им се да награда — предложио, да се количина та одреди. Но г. Јосимовић који је тек пре неколико дана постао министром а био је и сам члан те комисије, из деликатности казао је, да се то питање остави на решење за други пут што је учињено. Сад Азријел просто тражи да се испуни дато обећање од стране одбора. Ја мислим, дакле, да не треба ни мало одлагати с овим по решити питање о награди.

Ник. Х. Поатовић. Ја бих свакако жељео да знам имена чланова комисије.

Председник. Био је председник г. Милivoј Јосимовић, а члан и секретар г. Никола Стаменковић, остали чланови били су: г. К. Главинић, Анта Алексић, Др Пачу, Др Марко Леко и Зорић професор В. Школе. Та је комисија, као што сам раније објаснио, испитивала место одакле ће се вода узети, а кад је то решено, послове на извршењу предузела је друга — водоводна комисија. Ја мислим да је г. г. одборницима потпуно јасно да су та господа радила врло много и да им је рад крунисан успехом. Према томе нека се цени и питање о њиховој награди. Толико могу још да додам да са кредитом од 2 000.000 дин.

ми имамо већ готов водовод, ма да га писмо још сав ни исцрпили. С та не пуна 2 милиона извршени су претходни радови на водоводу, с тим је реконструисан стари водовод и сва вода његова похватана, с тим је кредитом одкупљено све земљиште куда пролази водовод те је општинска својина; с тим кредитом су подигнуте зграде, набављено земљиште и цев за пов водовод до потпуног довршења. Од тога кредита од 2 милиона уштеђено је дакле стотина и неколико хиљада и ја мислим да и са тога разлога треба да им одредимо награду; нарочито ту разумем г. г. чланове оне прве комисије која није ничим била награђена док су ови чланови друге комисије имали хонораре месечне за свој рад на пословима водовода.

Раденко Драговић. Комисија о којој је реч изабрана је још за председништва г. Живка Карабиберовића и по њеном предлогу позват је Смрекер; а ова комисија која је радила на извршењу водовода то је друга комисија, и она је била месечно награђивана. Награда није раније издата због тога што је г. Јосимовић казао да не треба давати награду док се не види успех.

Ник. Хашиповић. Колико је времена трајао тај рад:

Председник. Ја мислим више од године и по дана. Почет је за председништва г. Карабиберовића, продужен за председништва г. Пашићева и завршен кад је г. Пашић отишао за председника министарства.

Веља Годоровић. Ми треба да знамо: да ли ово потиче по тражњи чланова комисије или по нахођењу одборника или представништва општине. (Соломон: потиче по моме предлогу). Ако се хоће да се правилно награде они који заслужују, ја мислим да би о томе требало да нам реферирше једна комисија.

Председник. Ја мислим да је овај предлог потекао иницијативом г. Азријела или по претходном споразуму с више одборника. Ја сам раније био члан одбора па се, као и многи од вас, сећам како је текла ствар односно ове награде. Због чега она није до сад и издата, то сам вам објаснио и ја мислим да сад можемо приступити решењу ове ствари.

Узрок пак свађи њиховој био је у овоме.

Год. 1444.†) Никола II.††), син Павла Дукађина, господара од Бубе, Салите, Гурикунја и т. д.†††) беше убио Лека Захарија, господара од града Дајна, поред Дрина. О поводу тога убијства постоје две верзије. По безименом писцу ††††) ова су двојица још пре били супарници код Јерине, јединице Борђа Дусмана, па како је Захарије имао више изгледа да ће добити њену руку, то га Дукађин дочека једном у некој шумици, по имену Кавинени, поред Дрима и

убије из потаје с још много му пратилаца.†) Шта више исти писац прича, да је то супарништво и пре било узрок једној тако исто кривој сцени. По њему то је било на Мамичиној свадби и мртвих је том приликом пало око сто и пет а рањених преко сто педесет, међу којима беше и сам Дукађин.††)

Али остали писци, по Барлецију, не знају ништа о том супарништву и овом кривом призору, и као узрок убијству Лека Захарија наводе друго нешто, што је много вероватније.

Захарије неје имао од ближих рођака никога више осим матере. Али и она беше већ са свим остарела и онемоћила. Дукађин онет беше човек веома славољубив. Њему се учини, да је сад веома згодна прилика да повећа очевину, а како му у том препонем беше Захарије, то он намисли њега да смагне, — што је за тим и учинио, — па онда да се дочепи његових области.

Било сад како му драго, тек Дајно оставши без и каке одбране после Захаријева

убијства, постаде предметом, на коме се зауставише очи свих околних владалаца па и Скендербегове. Ну он неуизмаче из ока ни Млечићима: та они беху и сувише лукави, да би пропустили оваку лепу прилику а да се што не користују. А како им, као што је познато, обично оружјем не беше ни мач ни стрела ни убојни топови, већ много лакше — лукавство и превара, то се они и сад њим послужише.

Чим дознаду за смрт Захаријеву и за тежње осталих арбанских кнежева, они одмах пошљу налог скадарском управитељу Данилу Ђурићу, да гледа на сваки начин да задобије за њих матер убијенога Захарија — Босу, и да је наговори да пренесе на њих и Дајно и осталу владавину Захаријеву. Данило Ђурић послуша налог млечачке господе и за кратко време изврши га на потпуно задовољство њено. Јер у Хопфа већ код године 1445. налазимо да је Боса својевољно уступила Млечићима не само Дајно, већ и Сати и Чернагору.†)

†) Та је година из Хопфових генеалогских таблица (стр. 534.), којима у осталом треба највише веровати. Могао бисмо се само потужити на проф. Хопфа, што неје навео и оне аутентичне документе из којих је извадио тај датум, јер по старим биографима Скендербеговим издани, да је то убијство било од прилике год. 1447., те је онда врло тешко знати, какав је положај имао Скендербег према Млечићима од год. 1445. до 48. Ту ствар у толико већма отежава и то, што у млечачком архиву баш за ове три године нема готово никаквих података за историју нашу. Узгред буди речено, у Хопфовим Хроникама, а у чланку Estratti degli Annali Veneti di Stefano Magnò, има једна забелешка, да је то убијство било год. 1445. (стр. 195.), али је Хопф без сумње имао јаких разлога што неје њу узео.

††) Hopf, Chroniques, 534.. По старим биографима то је био други (ванбрачни) син Павлов — Лек Дукађин.

†††) ibid, 534.

††††) Biemmi G., Ist, 101.

†) Чудновато је само, да у Хопфа нема баш никаквих Дусмана; па ни међу Дусмањима, господарима од Пулата нема тога Борђа и кћери му Јерине. Hopf, Chroniques gréco-romanes, стр. 535. тачка 15..

††) Biemmi G., Istoria, стр. 85..

†) „Boxia rend aux Vénitiens 1445 Dagno, Satti, et Cernagora“ etc., стр. 534.

Веља Тодоровић. Господо. Ја би предложио, да се одреди једна комисија, која би испитала цео тај рад и да поднесе извештај, треба ли им дати награду и ако треба да одреди и цифру.

Председник. Па лепо слажете се сви са овим? (Слажемо).

Онда изволте кандидујте лица.

Веља Тодоровић. Ја предлагам: г. Николу Х. Половића, Чађевића, А. Одавића, Милана Петровића и Лазу Дашковића.

Председник. Усваја ли одбор ову кандидацију? (Чује се: у место Л. Дашковића нека буде г. Веља Тодоровић). Прима ли се ово да буде г. Веља? (Прима).

Сад прелазимо на питање о жељезници Вама је познато да је одбор општински у својој седници решио да се усвоји извештај комисије која је ишла у Пожаревац и испитивала понуђену жељезницу од Милорада Карамарковића. После тога тражена је цена детаљно да се одреди за сваку ствар и то по списку. Он је поднео. За тим је управник грађевинског одељења одредио свога машинског инжињера те је и он лично извршио детаљни преглед жељезнице.

Сем тога по жељи одбора расписан је конкурс по страним новинама и отуда смо добили неке понуде и то једну нову а другу нуди Брукнер и то стару. Кад се све то прегледа онда треба да се одреди цена пошто би могли да примимо жељезницу.

Милан Петровић. О Брукнеровој жељезници не треба ни говорити, јер је она нуђена и државној жељезници па је као хрђава одбијена.

Веља Тодоровић. Да не би дангубили око тога ја мислим да она комисија која је раније испитивала и још да јој додамо тројицу, испита те жељезнице и шта коштају и онда да изнесу одбору на решење. Сад овако не можемо да решавамо без тога.

Др. Марко Лeko. Без сумње г. Селесковић је проучио то питање о цени и довољно ће бити да нам о томе реферире на према томе можда би још вечерас могли ову ствар решити.

Тоша Селесковић. Понуда о новим жељезницама нисам добио. Имам само ценовник. Но дошла су три лица и казали су да ће поднети понуде за који дан. Ова Брукнерова жељезница није за нас јер је доста стара.

Соломон Азријел. Ја би молио да нам се овде саопшти шта је радила комисија која је ишла у Пожаревац да прегледа жељезницу. Да ли је казала, да је жељезница добра. Ако важе све уједно да је добра онда ја знам да шине неваљају и апсолутно невреде ништа.

Председник. Комисија је поднела извештај о жељезници Карамарковића и казала да се може употребити. Ви сте тај извештај усвојили. Поводом тога извештаја а да би се тачно знала цена ја сам молио г. Селесковића те је одредио машинског инжињера да изврши преглед и то је учињено и о томе извештај поднет. Сад остаје да се утврди цена.

Марко Велизарић. Ја мислим да би требало чекати на расписани стечај по страним новинама, јер је стечај пре неки дан изашао у новинама. Треба причекати тим пре што су се као што каже г. Селесковић већ неки пријавили и обећали поднети по-

нуде. Држим да би ми некоректно урадили, кад би само ову понуду узели, а остале оставили. С тога сам ја за то, да се застане мало, док недођу те понуде и онда да решимо.

Бока Новаковић. Ја би желио да знам ценовник тих нових жељезница? (Чује се: нема).

Председник. Нема понуде још, али има ценовник за нове жељезнице. Но ми смо тражили половну жељезницу.

Марко Велизарић. Јесте. Али према цени нових жељезница можемо знати како ћемо одредити цену за једну или за другу.

Милан Петровић. Држим да је ова ствар и сувише одлагана. Све што се тражило од понуђача, поднесено је. Сад треба према извешћу комисије и машинског инжињера да се донесе одлука или, или. Кад се каже, да се жељезница Карамарковића може употребити разуме се да ће јевтиније коштати од нове и кад је тако, за што да одлажемо за нове. Ја би предложио да се ступи у погодбу са Милорадом и разуме се да ће комисија гледати, да се што јевтиније купи. Дакле не треба одлагати јер ће требати и времена док се намести и сад ако се одмах то не реши остаће најглавнији посао несвршен за ову годину а то је насипање баре, која прети заразном, што се по свету већ јавља.

Љуба Јовановић. Ја би најпре молио г. председника и г. Селесковића да нам о овој ствари још штогод кажу, нарочито да се чисто зна, шта овај реферат предлагје. Нпр. каква је цена, до које суме и т. д.

Раденко Драгојевић. Ми смо одредили једном стручну комисију која је прегледала ту жељезницу и казала да се може употребити. Сад ништа друго неостаје него да одредимо комисију да процени жељезницу и ступи у преговор са понуђачем и онда нам изнесе извештај на решење.

Марко Велизарић. Прављење те жељезнице може се и доцније изградити, јер се послови са њом и зими могу радити. Да сад решавамо о тој ствари не би требало, јер се за 10 дана пре или 10 дана после не би ништа успело а међутим ако сачекамо и понуде за нове жељезнице задовољићемо јавно мњење. Дакле нек остане то питање још за који дан.

Андра Одавић. У колико сам се ја известио има овде 8 разних профила шина. (Чита извештај.) Према оваком стању ми неможемо дефинитивно ништа сад решити. Ако правимо жељезницу да је правимо са једним профилем. Мени изгледа, с обзиром и на оно што се каже да има 17 хиљада километара, да је ово само смути на проспи. Па кад г. председник и г. Селесковић кажу да има понуда и за нове жељезнице, онда да сачекамо и те понуде. Иначе ја овако не могу да решавам.

Председник. Ова се ствар повлачи од фебруара месеца. Данас је већ јули. Узмите и то у оцену у свези са радовима што сте одобрили и који се жељезницом само могу извршити јер пренос земље с колима био би веома скуп и спор. Питање о набавци жељезнице у одбору је расправљено и сад само може бити питање о ценама. Ако хоћете жељезницу нову онда ће то коштати 150 х. дин. а ако хоћете употребљену он а је ту Милорадова и Брукнерова.

Веља Тодоровић. Молим вас господо, да одредимо комисију нек извиде цене за све жељезнице понуђене, па нек нам поднесе извештај и ако је мала разлика у цени

између нове и старе, онда је боље да узмемо нову. Дакле не треба да решимо док се ово не извиди.

Андра Одавић. Нисам противан да се ступи у погодбу са Карамарковићем и кад стигну понуде од нових жељезница онда ћемо знати цену и ове Карамарковићеве. Карамарковић тражи 80 хиљ. дин. а наш управник г. Селесковић важе по предрачунају да вреди 55 хиљ дин.. С тога сам да комисија ступи у погодбу са Карамарковићем и кад стигну понуде за нове онда да одредимо цену.

Илија Борђевић. Према извешћу инжињера види се да жељезница Карамарковићева није исправна. Ја сам раније видео ту жељезницу и она не вреди ништа.

Председник. Усваја ли одбор да се образује комисија да ступи у погодбу, па да нам каже цене и онда да решимо овде у одбору? (Усваја.)

Изволте кандидовати чланове те комисије.

Соломон Азријел. Ја предлагам да се ранијој комисији додају још г. Свет. Ристић, г. Селесковић, Одавић и председник. (Усваја се.)

Председник. Добро.

Господо. Сад у недељу подиже се споменик Хајдук Вељку. Г. Ђ. Станојевић обратио се мени једним писмом у коме ми јавља да су набавили једну лађу којом ће ићи певачко друштво и тражи да све корпорације присуствују тој свечаности и с тога моли да и општина београдска одреди кога да буде присуган. Молим вас да одредите ко ће ићи. (Чује се: г. председник и одборници: Никола Х Поповић и Веља Тодоровић.)

Усваја ли одбор? (Усваја.)

Има реч г. Чађевић.

Стеван Чађевић. Ја ћу да напоменем односно трамваја неколико речи. Ми смо господо казали да буде испод шина банак од цемента, а друштво меће неке паџиће. Ја сумњам у стабилност шина. С тога је нужно да се објасни начин утврђивања шина. Познато је да се сада свуда ти трамваји уводе са електричним мотором. Дакле сам читао у новинама да је берлинска управа наредила свима трамвајским друштвима да уведу електричне мотора и сад ће тако бити и код свију жељезница, ко јима истиче рок. Молио би да се на то обрати пажња и код нашег трамваја.

Председник. Прима се и знању. Но то је ствар којом комисија трамвајска руководи и ако се што неврши како треба то ће она казати. Ви саопштите комисији.

Пошто је већ доцкан, закључујем седницу.

Састанак је трајао до 9¹/₄ сах. по под.

држан. 16. Јула 1892 год.

Председник. Пошто има довољан број одборника, то отвара одборску седницу и молим вас да саслушате записник од последњег састанка. (Секретар прочита)

Има ли ко шта да примети на састав записника? (Нема)

Усваја ли одбор записник. (Усваја)

Изволте чути неколико уверења која се траже (Секр. прочита).

Сад изволте чути лицитације. Прво лицитацију за оправку свију школа. (Секретар прочита)

Пошто је лицитација изашла испод предрачуна, држим да се ова лицитација може одобрити с обзиром и на време за које треба школе да се благовремено оправе. (Усваја се)

Грађевинско одељење предлаже да се набави други стан за женску школу на дорћолу. (Усваја се)

У неким улицама утврђене су осе. Молим да чујете. (Г. Селесковић прочита одређену осу за улицу Владетину.) Усваја се. Даље чита за улицу Косачићев венац. (Усваја се)

Даље чита осу за улицу Дубровачку. (Усваја се).

Г. Мата има да реферирате о једној осу за коју је одбор одредио комисију из одбора да се увери о извештају инжињерском.

Мата Јовановић. Од стране одбора одређени смо ја, г. Чађевић и г. Капетановић, да прегледамо осу у паралерној улици Душановој. Ја и г. Капетановић изашли смо на лице места и проучили комисијски извештај и ни смо се могли сложити са извештајем с тога, што комисија предлаже да се одступи од регулационог плана. Овим је комисија хтела да сачува извесна приватна имања, која би била оштећена, али ми нисмо овлашћени да можемо чинити такве уступке, јер би се тим сузила улица за један метар и неколико сантиметра и помако би се фронт. Овим помицањем сваки би се неки плацеви, који су и иначе плитки и ако би усвојили комисијски извештај онда би ти плацеви остали неупотребљиви. Према томе ми смо се сложили у томе, да не треба одступати од регулационог плана, него да се задржи линија.

Лазар Радоњић. Ту постоји једна молба од грађана. Молим да се прочита.

Бока Нешић. Ја би молио да се прочита извештај комисије да видимо какве разлоге наводи да се одступа од регулације.

Председник. Добро. Ево извештај (чита) То је мишљење прве комисије. Одбор је одредио г. Мату г. Капетановића и г. Чађевића да проуче извештај прве комисије, па онда њихово мишљење упути г. министру те да он реши ту ствар Сад господа ова не слажу се са мишљењем комисије, него хоће да остане по регулац. плану и да улица буде широка 10 метра.

Лазар Радоњић. Ноћајска је улица широка 6 метра. Кад је то тако, онда за ову улицу доста је 8 метра, пошто је то споредна улица.

Андра Одавић. Је су ли куће које се секу подигнуте по регулац. плану?

Председник. Све су те куће подигнуте пре утврђења регулац. плана.

Мата Јовановић. Ове куће по регулац. плану неостају на линији него имају да изађу унапред за један метар. С друге стране је улица без кућа. Комисија предлаже да се задржи фронт постојећих кућа и кад се фронт задржи, онда се кућа Здравковића и још две секу са 3 метра. Она тако предлаже, али ништа не каже како ће остати ти плацеви кад се исеку. Сем тога сузила би се улица која треба да је по регулац. плану широка 10 метара.

Бока Нешић. Ја мислим господо да је одбор кад је решио да изађе ова нова комисија, имао у виду, важност регулационог плана.

Кад је тако одређена комисија држим, да

није довољно само г. Мата да нам реферирате, него цела комисија треба да да своје мишљење на писмено. С тога гледишта ја сам противан овоме, него тражим, да комисија поднесе писмени извештај и тек тада да се реши о овој ствари.

Мата Јовановић. Господо. Не стоји ово што г. Нешић наводи, да је ова комисија одређена пре месец дана. Решење је одборско од 24 Јуна а ми смо изашли 26 Јуна и то ја и г. Капетановић, а г. Чађевић није ни дошао. Ја и г. Капетановић код г. председника садили смо своје мишљење и на ово што сам казао сагласили смо се, и он ме је овластио да ово пред одбор изнесем. Дакле то нека се стави у записник Г. Чађевић није овде. Да ли усваја ово наше гледиште или не незна се.

Бока Нешић. Поред говора г. Матинога опет велим да разлоги његови нестоје и опет тражим да комисија изнесе писмене разлоге. Ја сам дознао, да г. Чађевић као стручњак има своје одвојено мњење. С тога не можемо решавати, док и његово мишљење не чујемо.

Председник. Ја ћу да вам кажем шта нас руководи што овако ову ствар бранимо. Ми никад нисмо хтели да одступимо од регулационог плана. Одступање може бити само кад је велика невоља. Сад у овом случају има одбор баш то да цени

Андра Одавић. Ако се усвоји да остане по регулационом плану онда се сече метар ипо и 12 кућа има да испадну напоље. Господо кад се усвоји да се све куће од Здравковића секу онда добро и кад се све сече онда је и њему свеједно. Ја не би ово усвојио. Онај разлог што кажу да остају плацеви мали и да се с њима не може ништа урадити то и ако је тако, иза њих су такође плацеви и то се може одкупити па продати онима, који до њих имају плацеве.

С тога сам ја за то, да се усвоји извештај ове комисије.

Мата Јовановић. Г. Одавић рече у говору: за љубав куће Јосифа Здравковића (Одавић: Молим, ја сам то онако случајно казао.) Кућа Јосифа Здравковића сече се по регулационом плану. Комисија која је од стране одбора одређена, она је предложила да се сече више, и да се фронт осталих кућа задржи. Ја сам навео разлоге, који су руководили мене и г. Капетановића, да се задржимо на регулационом плану, јер се новом линијом — осом, коју је ова комисија предложила секу плацеви. Г. Андра вели, лако је те плацеве експроприсати. Није баш ни лако, за експроприсање плацева ваља и платити, а што би товарили један излишан трошак на општину. С тога ја и г. Капетановић нисмо могли на то пристати. И ја сам разумео да на тој страни није Дунав него противни плацеви и комшије једва би дочекале, да се они одсеку, па да им се у накнаду друго парче даде; али јели паметно да општина улази у тај трошак, да неколико плацева осече тако, да нису више за употребу и у накнаду да даје друге плацеве. То би био издатак за општину а опет није поможено оне, што је почео да зида кућу, мањ ако би сузили улицу, али онда имало би да се поквари неколико плацева, па да се помогне Милишићу који је почео да зида кућу. Дакле излишан издатак пао би на општину, и с тога се нисмо могли сложити да се одступи од регулационог плана, да се та улица сузи.

Лазар Дашковић. Ја познајем ту улицу.

Ти плацеви о којима је реч, има свега три, и ја држим да је паметније покварити 3 плаца, него упропастити 12 кућа. Свега три куће има од Здравковићеве куће. Мени се чини да се улица може сузити као што комисија предлаже, јер то је једна врло мала улица, свега ако има 20 курентних метра. По регулационом плану остале би голике куће унутра. Ја бих био мишљења да се та улица сузи као што прва комисија предлаже.

Председник. Овде треба начисто да будемо са овом стварју. То је раскршеће између Љубичине и Војничке улице. Ова мала улица, која је споредна сече улицу Војничку, а оно што се говори о 12 кућа, оне нису на овој страни, где је то т. зв. собаче, него су на другом делу те улице, и према тих 32 куће стоји отворено поље, и тамо може да се одреди оса и ширина улице.

Андра Одавић. Пре него што бих хтео да говорим о овој ствари, молим да ми се каже, је ли г. Чађевић потписао извештај и ја бих молио да се и његово мишљење чује.

Председник. Ја сам тражио да чланови комисије написмено извештај поднесу, но како то нису учинили, они су казали, да ће свој извештај усмено у одбору саопштити.

А. Одавић. Да ли су се сва три члана у мишљењу сложила?

Председник. Сва три члана комисије нису сложни. Чак ја сам добио акт од г. Чађевића, у коме моли, да се овај предмет не износи пред седницу док он не дође (Чује се: да оставимо за другу седницу и да г. Чађевић поднесе написмен извештај.) Слаже ли се одбор с тим, да сачекамо г. Чађевића, да и он поднесе извештај, па онда одбор ову ствар да реши? (Слаже.) Дакле остављамо за другу седницу.

Изволте сад чути извештај комисије о предлогу г. Соломона Азријела о награди члановима комисије за истраживање воде.

(Секретар прочита извештај.)

Хаџи-Поповић. Ја бих у извештају додао оно о чему је у одбору било речи: да поред писмене захвалности члановима комисије за њихов труд да им се од стране општине и ова награда даје.

Председник. Као што сте изволели чути комисију коју је одбор одредио да проучи ово питање, да ли има разлога усвојити предлог који је поднео Соломон Азријел, она је проучила досадање радове на томе послу и налазећи да без тих предходних редова, без труда уложеног од стране чланова комисије и извршење водовода неби могло да буде она налази да поред онога што је у одбору речено «хвала», да им се и новчана награда да. Доиста нема сумње да за овај корак има оправдања. Послови што их општина београдска има да врши за поправку и уређење Београда. — те велике реформе, траже да се за те послове узму најенергичнији најспособнији људи, и да признајући трудове на овај начин можемо очекивати од таквих људи и у другоме послу, да нам буду у помоћи да сачувамо општину од великих издатака, који би иначе били учињени, да ти људи нису своју част уложили, да у овоме послу послуже што часније и боље општини. Кад би ми било

дoзвoљeнo дa пoрeђaм пoслoвe, кaкo сy тeклe дa вaм их излoжим с eкoнoмнe стpaнe, jа бих вaм мoгao нaвeсти, дa њихoвoм устaлoшћу нaш вoдoвoд кoштa мнoгo jeфтиниje нeгo штo je oдoбрeни крeдит зa тo. Oни сy дaклe нa сaмим рaдoвимa вoдoвoдним учинили jедну велику уштeду oпштинe. Зa извршeњe вoдoвoдa oдoбрeн je крeдит 2 милиoнa динaрa; у тaj крeдит ниje унeсeнo дa мoрa дa сe изврши и рeкoнстpyкциjа стaрoгa вoдoвoдa, нeгo сaмo нoв вoдoвoд. Мeђу тим ти исти људи, кoји сy и нa прeтхoдним рaдoвимa и при извршeњу вoдoвoдa вaздa учeствoвaли извршили сy и рeкoнстpyкциjу стaрoгa вoдoвoдa пoрeд oнoгa нoвoгa и нису испрчили сyмy oд 2 милиoнa динaрa и нa тoмe крeдиту имaмo уштeдe пpeкo 100.000 динaрa. Сa тих њихoвих рaдoвa, штo сy сe свoјски тpyдили дa oпштину сачувaју oд прeтeрaних цeнa, jа држим дa зaслужуjу, дa им oпштинa учини признaњa, и jа мислим дa би извeштaj кoмисиje мoгao jеднoгласнo бити примљeн.

Сoлoмoн Aзриjeл. Кoмисиjа прeдлaжe кaо нaгрaду свимa члaнoвимa кoмисиje 12000 динaрa. Кaо прeдлaгaч jа ћу мoлити дa имeнуjем сyмy кoју сaм jа мислио дa сe кoмисиjи дa. Jа држим дa би њeбoљe билo дa сe свaкoм члaну кoмисиje дa 1200 дин. дaклe њимa сeдмoрици свeгa 8400 динaрa.

Вeлa Тoдoрoвић. Свaки рaд трeбa цeнити пo зaслужу, и сa 12000 динaрa ми нe мoжeмo нaгрaдити члaнoвe кoмисиje прeмa њихoвoм тoликoм тpyду. Дaнaс плaћa oпштинa кoмисиjу, кoјa рaди oкo извршeњa великих рaдoвa 26000 дин. Члaнoви кoмисиje o кoјимa je рeч уштeдили сy oпштину тoликe сyмe нoвaцa. Пo мoмe мишљeњу кoмисиjа кoјa je прoштудирaлa oвo пeтaњe oдрeдилa je нaјмaњу сyмy кaо нaгрaду, кoјa сe мoжe дaти, и нe бих биo никaкo зa тo дa сe тa цифрa јoш спусти.

Бoкa Нeшић. Мoјe je мишљeњe o oвoј ствaри дa je прeдлoг г. Сoлoмoнa Aзриjeлa уместaн. Кoмисиjа у свoмe извeштajу упуштa сe у нeкo oцeњивaњe, нa вели дa сe прeдлoжeнa сyмa 12000 дин. дa цeлoј кoмисиjи, нa члaнoви кoмисиje нeкa je сaми рaспoрeдe измeђу сeбe прeмa њихoвoм рaду. Дoистa ми нe мoжeмo дoвoљнo нaгрaдити тpyд и рaд члaнoвa oвe кoмисиje, jер бeз сyдeлoвaњa њихoвoг, oпштину би сви oви велики пoслoви мнoгo скупљe стaли. Aли, гoспoдo, трeбa имaти и oвo нa уму. Сви ти члaнoви кoмисиje кaд сy сe примaли дyжнoсти примили сy сe дa рaдe бeз нaгрaдe. Њихoв je пoчeтaн рaд крyнисaн успeхoм. Сaд oпштинa и oпшт. oдбoр нa њихoв велики тpyд, хoћe дa сe oдaзoвe признaњeм, и дa им уз писмeну блaгoдaрнoст дa и нeкy нoвчaну нaгрaду. Jа сaм увeрeн дa члaнoви кoмисиje нe тpaжe никaквy нaгрaду, aли ипaк држим дa ћeмo им oдaти дoстojнo признaњe, aкo им уз писмeну блaгoдaрнoст дaмo пo 1200 динaрa пo прeдлoгу г. Сoлoмoнa Aзриjeлa.

Милoш Трaкoвић. Jа бих биo мишљeњa дa сe свaкoм члaну кoмисиje дa пo 1000. Jа држим дa прeмa стaњу oпштинскoг бyджeтa oни ћe бити пoтпунo зaдoвoљни.

Прeдсeдник Дa je дoистa oдбoр схвaтиo oвo пeтaњe кaо вaжнo види сe пo тoмe штo je изaбрaо кoмисиjу, кoјa je oвo пeтaњe дeтaљнo прoштудирaлa. Ми трeбa и зa вeћe другe рaдoвe дa тpaжимo пoмoћи oд људи

кoји нису члaнoви oдбoрa. Ми дoлaзимo oвдe и рaдимo пo пoвeрeњу грaђaнa, и ми рaдимo нe тpaжeћи нaгрaдe, aли ми чeстo пyтa мoрaмo дa тpaжимo пoтпoрe oд људи, кoји нису члaнoви oдбoрa. Нaрaвнo oни сe oдaзoву нaшeм пoслy, у кoликo им тo приликe и њихoви лични пoслoви дoпуштaју. Oни сy нa приликy утpoшили врлo мнoгo врeмeнa вaжнoм пeтaњу кaо штo je билo o тoмe oдaклe трeбa вoду дoвeсти кoликa кoличинa вoдe дa сe нaбaви, у oпштe дa сe пoдизaњe вoдoвoдa дoбрo пpoучи, дa сe нe нaпрaви пoгрeшкa дa вoдe нeмa дoвoљнo. Тo je билo jеднo врлo вaжнo пeтaњe, и с тoгa сy мoрaли прoвeсти дe гoдинe дaнa, дa сaмo испитaју Мoкрoлyшкy дoлинy, дa тy чинe дyгa испитивaњa и тeк дa сe увeрe дa тy нeмa дoстa вoдe, пa тeк oндa дa иду 20 к. м. у oкoдинy и дa тpaжe дa ли сe oтyдa мoжe дoвeсти вoдa, пa тy дa нaђу oд приликe тeрeн, гдe имa вoдe, пa пoнoвo дa нa тoм тeрeну чинe пpoбe, дa вршe тaj пoсao из дaнa у дaн дa испитaју свe тaчнo кaо штo трeбa. Eтo тaкви рaдoви мoгли сy oпрeдeлити oдбoрникe дa рeшe o нaгрaди тих људи. Ти људи oд стpaнe oпштинe нису дoбили ништa другo дo хвaдy. Oдбoр je нaшao зa умeснo дa вaљa и другy нaгрaду дaти и рaди тoгa изaбрaо je jеднy кoмисиjу из свoјe срeдинe, и прeпoрyчиo joj дa oнa oцeни кoликy нaгрaду вaљa дaти. Кoмисиjа je тo учинилa, пoднoсeћи нaм свoј извeштaj. Прeинaчaвaњeм нaгрaдe нe би сe ништa пoстиглo, кaд вeћ дaјeмo нaгрaду, члaнoви кoмисиje бићe зaдoвoљни, билo дa им дaмo пo 1000, билo пo 500 дин. Имa члaнoвa, кoји сy рaдили нeпрeстaнo a имa члaнoвa кoји сy oд врeмeнa нa врeмe рaдили. Пo тoмe сaсвим je прaктичнo oнo штo кoмисиjа прeдлaжe, дa сe прeдлoжeнa сyмa дa цeлoј кoмисиjи a члaнoви кoмисиje нeкa сaми рaспoрeдe тy сyмy и дa свaки дoбиje нaгрaду прeмa улoжeнoм тpyду. Jа мислим дa je прoдлoг кoмисиje врлo дoбaр, и aкo би прeинaчeњeм нaгрaдe учинили пoгрeшкy, бoјaти сe je, дa oд тe пoгрeшкe дoцниje нe тpпe oпштински пoслoви уштрбa. Нaшa je дyжнoст дa тaквe људe прeдyстрeтaмo, и пo мoгућнoсти нaгрaдимo дa их мoжeмo и у другoм пoслy тpaжити, и дa бyдeмo сигурни дa ћe нaм сe oни oдaзвaти.

Мaтa Јoвaнoвић. Из извeштaja пoвeрeништвa oдбoрскoг види сe, дa сy пaжљивo пpoучили цeо рaд рaниje кoмисиje, и дa je нa свe мoгућe нaчинe извeлa рaчун штa би кoштaлo oпштину дa плaти билo кaквoм стpaнoм стpyчњaкy билo дa сaмa у рeжији рaди. У кoликo сaм свaтиo рaчун прoсeчнo излaзи дa би oпштину кoштaлo тaj рaд у нaјмaњу рyкy 30—40 хиљ динaрa. Тaj пoсao рaдили сy нaши стpyчни грaђaни и oни нису тo рaдили збoг нaгрaдe, aли сy ипaк улoжили тpyд и с прaвoм мoгу oчeкивaти дa им сe зa тpyд дa нaгрaдa. Jа пaлaзим дa je прeдлoжeнa сyмa врлo скрoмнa пa с тoгa сaм дa сe тo усвoји бeз дeбaтe.

Андрa Oдaвић. Пoслe гoвoрa г. Мaтe и г. Вeћe нe би eмaо штa дa гoвoрим, нeгo сaмo би упoзoриo oдбoр дa ми нисмo сaмo пoкрeтaчи oвoгa пeтaњa, вeћ сaмo извршиoци жeљe рaниjeг oдбoрa.

(Свршићe сe)

ТАКСЕ

ЗА ИЗНОШЕЊЕ БУБРЕТА

зa квaртoвe: Сaвaмaлски, Тeрaзијски, Врaчaрски и Вaрoшки.

1. Oд сoбe и кyхињe или мaњeг дyђaнa сa сoбoм 0·25 п. д.
2. Oд дeвe или тpи сoбe, сa кyхињoм или вeћeг дyђaнa сa мaгaзoм 0·70 п. д.
3. Oд чeтири или вишe сoбa сa кyхињoм, oд кaфaнe сa кyхињoм, oд гoстиницe сa кyхињoм бeз штaлe 1·50 п. д.

Зa квaртoвe: Дoрђoлски и Пaлилулски.

1. Oд сoбe и кyхињe, или мaњeг дyђaнa сa сoбoм 0·20 п. д.
2. Oд дeвe или тpи сoбe сa кyхињoм или вeћeг дyђaнa сa мaгaзoм 0·60 п. д.
3. Oд чeтири или вишe сoбa сa кyхињoм, oд кaфaнe сa кyхињoм, oд гoстиницe сa кyхињoм, бeз штaлe 1 дин.

Oд сyдa oпштинe бeoгрaдскe 28 Aвгyстa 1892 гoд. AБр. 9449.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМЉИЧАРСТВО :

- a) Зa чишћeњe димњaкa (цилиндeрa) бeз рaзликe нa спрaтoвe 0·40 д.
- б) Зa пeузидaн шпaрхeрд 0·40 д.
- в) Зa узидaн 0·80 д.
- г) Зa велики узидaн шпaрхeрд у гoстиници 01·0 д.
- д) Зa чишћeњe димњaкa oд двa спрaтa 0·40 д.
- ђ) Зa чишћeњe прoстoг димњaкa 0·20 д.
- е) Зa чишћeњe чyнкoвa дo 2 и пo мeтрa ујeднo сa пeћимa 0·20 д.
- ж) зa чишћeњe чyнкoвa oд 2 и пo мeтрa нa ујeднo сa вишe пeћимa 0·40 д.
- з) Зa пaљeњe димњaкa (цилиндeрa) бeз рaзнa спрaтoвe 0·50 д.

II. ИЗВОЖЕЊЕ БУБРЕТА :

- a) Зa сoбу и кyјну или мaњи дyђaн сa сoбoм 0·20 д.
- б) 2—3 сoбe сa кyјнoм или вeћи дyђaн сa сoбoм 0·60 д.
- в) 4 и вишe сoбa сa кyјнoм или гoстиницa сa кyјнoм бeз штaлe 1·00 д.

III. ПРAЖЊЕЊЕ ПOМИЈAРA И НУЖНИКA :

- a) Oд кyбнoг мeтрa 10·00 д.
- б) Oд aкoвa 0·50 д.

IV. ПOСEТАРEНA :

- a) Мaркa зa пaшчe зa гoдинy дaнa 3·00 д.
- б) Мaркa зa кyју 6·00 д.
- в) Oбнaвљaњe изгyбљeнe мaркe стaјe пoлoвинy цeнe.

V. ГРOВAРИНА :

- a) Грoб зa дeцy 7 д.
- б) Грoб зa oдрaслe 12 д.
- в) Мaлa грoбницa 555·2 п. д.
- г) Вeликa грoбницa III рeдa 998·39 п. д.
- д) Вeликa грoбницa II рeдa 193·32 п. д.
- е) Вeликa грoбницa I рeдa 1684·57 п. д.

VI. МРТВАЧКА КОЛА

- a) Мртвaчкa кoлa стaрa сa 2 кoњa 12·9 д.
- б) Мртвaчкa кoлa сa aпђeлaмa сa двa кoњa 14·9 д.
- в) Мртвaчкa кoлa нoвa сa 2 кoњa 36·9 д.
- г) Мртвaчкa кoлa нoвa сa 4 кoњa 72·9 д.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.